T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 12.11.2024
Sayı : 2046

10/5071

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de güvenilir gıdaya ulaşma zorluğu, artan gıda enflasyonu, hileli üretim vakaları ve tarımdaki ilaç kalıntıları gibi birçok faktörden kaynaklanan yaygın bir endişedir. Uzmanlar, denetimler yapılsa da piyasadaki ürün çeşitliliğinin büyüklüğü nedeniyle risklerin devam ettiğini belirtmektedir. Bu nedenle uluslararası iyi uygulama örneklerinin incelenerek gerekli yasal ve idari düzenleme önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü 'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılarak konunun bütün yönleriyle incelenmesi için araştırma komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

Ali ÖZTUNÇ
Kahramanmaraş Milletvekili

Vecdi Gündoğdu
Kırklareli MV.

Gamze Akkuş İlgezdi
İstanbul MV

Ömer Fethi Gürer
Niğde

Hüseyin YILDIZ
Aydın MV

Nurhak YONTAR
Tekirdağ MV.

Nermin Yıldırım Kara
Hatay

Engin ALTAY
İstanbul MV

GEREKÇE

Dünya Sağlık Örgütü'nün yayımladığı son rapor, güvenli olmayan gıdaların dünya genelinde her yıl yaklaşık 866 milyon hastalık vakasına ve 1,5 milyon ölüme neden olduğunu ortaya koymuştur. Raporda özellikle 5 yaş altındaki çocukların gıda kaynaklı hastalıklara yakalanma riskinin diğer yaş gruplarına göre yaklaşık üç kat daha fazla olduğu vurgulanmıştır.

Gıda güvenliği, yalnızca gıda arzının sürekliliği değil, aynı zamanda vatandaşların sağlıklı ve güvenilir gıdaya erişebilmesi açısından da temel bir halk sağlığı meselesidir. Son yıllarda ülkemizde artan gıda enflasyonu, taklit ve tağşiş vakaları, pestisit ve veteriner ilaç kalıntıları, ağır metal kontaminasyonları, üretim ve depolama süreçlerindeki hijyen eksiklikleri ile kayıt dışı üretim faaliyetleri toplumda ciddi endişelere yol açmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenli olarak kamuoyu ile paylaşılan taklit ve tağşiş listeleri, sorunun boyutunu ortaya koyarken, denetim mekanizmalarının etkinliği, laboratuvar kapasitesi, izlenebilirlik sistemleri ve yaptırımların caydırıcılığı konusunda kamuoyunda tartışmalar devam etmektedir. Özellikle çocuklar, yaşlılar, kronik hastalar ve diğer hassas gruplar açısından güvenli gıdaya erişim hayati önem taşımaktadır. Gıda fiyatlarındaki yüksek artışın, halkımızı ucuz olduğu için merdiven altı üretim denilen, nerede ve ne koşulda üretildiği belli olmayan, büyük oranda taklit ve tağşiş yapılan ve hatta sağlık riski taşıyan gıdalara yönelmektedir. Bununla birlikte, geleceğimiz olan çocuklarımızın sağlıklı ve dengeli beslenememesi gelecekte fiziksel ve mental olarak geri kalmış bir neslin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Bu sorunlara ilave olarak, komisyoncular nedeniyle tüketicinin ödediği paranın çiftçiye gelir olarak yansımıyor oluşu, GDO'lar, gıda ulaşımı kaynaklı sera gazı salımı, iklim değişikliği kaynaklı kuraklık ve sellerin yol açtığı zararı da eklersek gıda güvenliği üzerindeki tehditler tablosunun ne denli büyük olduğu ortaya çıkarmaktadır. Dünya genelinde yılda 3,5 milyon tondan fazla pestisit kullanılıyor. Öyle ki, masum ve sağlıklı bilinen elmaya bile, soframıza gelene kadar 11 kez zehir atılıyor. Bu kimyasallar arttıkça ortaya çıkardıkları sağlık ve çevre riskleri de artıyor. Örneğin, dünya sağlık örgütü tarafından "son derece tehlikeli", "yüksek seviyede tehlikeli" ve "muhtemel kanserojen" olarak belirlenen 9 etken madde Türkiye tarımında hala kullanılımaktadır.

Gıda güvenliği yalnızca üretim aşamasını değil; tarımsal üretimden işleme, depolama, taşıma, satış ve tüketime kadar uzanan tüm zinciri kapsamaktadır. Bu nedenle "çiftlikten çatala" yaklaşımının ülkemizde ne ölçüde etkin uygulandığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda; Türkiye'de gıda güvenliği sisteminin mevcut durumunun araştırılması, Taklit ve tağşiş ürünlerin piyasaya arz edilmesinin nedenlerinin ortaya çıkarılması, Pestisit, ağır metal ve diğer kimyasal kalıntıların halk sağlığı üzerindeki etkilerinin incelenmesi, Denetim mekanizmalarının yeterliliğinin değerlendirilmesi, Gıda kaynaklı hastalıkların boyutunun ve ekonomik etkilerinin belirlenmesi, Üretimden tüketime kadar tüm aşamalarda karşılaşılan risklerin tespit edilmesi ve Güvenilir gıdaya erişimin önündeki engellerin ortaya konulması hayati önem taşımaktadır.

Güven EROL	Elazığ MV	
Ali KARAOSA	Usak MV	
Rıfat T. VALGAVOĞLU	İzmir	
İnanç Akgün ALP	KARS	
Mustafa Adıgüzel	Ordu	
Deniz Demir	Ankara	
Gulcan Kış	Mersin	
Tuğba Ateş	Bolu	
Semra Dinker	Ankara MV	
Ayşe Bankoğlu	Bartın MV	
Mehmet Gedikoğlu	Hatay MV	
Dr. İlhami Ozan AYGÜN	Tekirdağ MV.	
Gökhan Bora KARACA	Denizli MV.	